

رضیه بر جیان

ماشین در حال حرکت بود، فرهاد به سخنرانی صبح فکر می‌کرد. باید برای تحقق آزادی تلاش کرد، اما چگونه؟ لحظه‌ای نکاشهش به روایت روی پلاکارد افتاد: «انت حر فی الدین و الآخرة» کلامی که امام حسین علیه السلام به حر گفتند وقتی توبه کرد و به سپاه امام پیوست. بارها آن را شنیده بود اما حالاً فرق می‌کرد. سوالی تمام ذهنش را فراگرفت جرا؟ چرا امام حسین به حر چنین حریف را زده بود. حر چه آزادی بودست آورده بود؟ او که دیگر فرستی نداشت برای این که هرچه می‌خواهد بگوید و هرچه دوست دارد برایش میسر باشد تا چند لحظه دیگر شهید می‌شد و همه‌چیز هم تمام.

سعید، فرهاد را صدا کرد:

فرهاد، حواس است کجاست توی فکری؟
چرا امام حسین به حر گفتند که تو آزادی در دنیا و آخرت؟

خوب معلوم است چون آن قدر آزاد بود که اسیر و عده‌های پوج معاویه و ابن زیاد نشود. چون از اسارت دنیا رهیده بود و توانست حق را به متعاع اندک و ناپایدار بفروشد برخلاف بیشتر کوفیان. او آن قدر آزاده بود که هیچ چیز از پست و مقام و مال مانع نشد که آن گونه که باید عمل کند. بین آزادی دادنی نیست بدست آوردنی هم نیست داشتنی است فقط همین. ضمناً گرفتنی هم نیست و درس عاشورا این است.

برای به دست آوردنش هم قبل از هر چیز و هر کس، ادم باید با نفسش مبارزه کند.

به پشت سرنگاه کردم

علی ۸۹

گفتم: من، من باین رسول الله، من راه کوفه را مثل کف دست می‌شناسم. راهی شما را ببرم که حتی کبوتران هم رد نشده باشند، و خنیدم. چه لحظه‌های خوش بود. انگار یا کاش هیچ‌گاه پایان نمی‌یافت. چه چیز خوش‌تر از آن که سوار ناقه‌ات به عنوان راهنما جلوی امامت، جلوی پسر رسول الله... جلوی پسر فاطمه‌سلام‌الله علیها راه بروی و به خودت بیالی. این منم که راهنمای پسر بهترین خلق هستم... و خواندم:

یاناقتی لاتذعیری من زجر
و امضی بنا قبیل طلوع الفجر

اما کم فکرهایی به سراغم آمد که کاش نمی‌آمد. کاش قبیل از این که این فکرها به سراغم آمده بود مرده بودم لااقل این گونه تا آخر عمر خجل نمی‌شدم.

به خودم گفتم: «چند روزی است از قبیله بیرون آمدام و معلوم نیست تا چند روز این سفر طول بکشد شاید کار گره بخورد. شاید در کوفه با طرفداران بنی امية درگیر شویم، و اصلاً شاید بعد از بیعت مردم در کوفه امام علیه السلام ماموریت دیگری به من سپرد. در این مدت طولانی زن و پچه‌هایی شاید نیازهایی داشته باشند.»

به دو سه کار کوچک در قبیله هم فکر کردم و به خود گفتم: «می‌روم به نیازهای خانواده می‌رسم این چند کار کوچک را انجام می‌دهم و زود بر می‌گردم.»

به امام گفتم. امام مهریان تر از آن بود که «نه» بگوید. و حالا که فکر شد را می‌کنم. او مرا بین دو راه مختار گذاشت. سعادت، شهادت در رکابش یا پیش زن و فرزند رفت، و من از امام جدا شدم و نزد زن و فرزند رفتم. ولی باور نکنید به شتاب آدم از ناقه‌ام بپرسید، با عجله آدم که هر چه زودتر برگردم قصدم این بود.

کاش هر گز نمی‌آمدم. به «عذیب‌الهجانات» که رسیدم شنبیدم: حسین بن علی علیه السلام شهید شده. از کی؟ یادم نیست کی؟ کجا؟ چند روز پیش در سرزمین ططف.

آن جا بود که انگار سنتگینی کوهی را بر سرم کوفتند. چشم‌هایم سیاهی رفت. تنم لرزید. خیس عرق شدم. گلولیم گرفت اما چه سود؟! روی زمین نشستم. دو دستی به سر کوتفم و زار زدم؛ چهره مولا یم در نظرم آمد و به رسول الله فکر کردم و بر خودم لعن特 فرستادم. برخاستم و به پشت سر نگاه کردم. کاش نمی‌آمدم! کاش راه بازگشته بود انگار کسی گفت: این محرومیت سزای کسی است که مولا یش را رها کند و سراغ زن و قبیله خویش رود.*

* نام این شخص در منابع طریق آمده است.

منابع: فرهنگ عاشورا به نقل از: اعیان الشیعه، ج ۷، ص ۳۹۶؛ حیات الامام الحسین، ج ۳، ص ۸۳